

LIBRIS | We know
books

MARKUS
ZUSAK

MESSENGER

A

jaful

Jefuitorul nu are nicio șansă.

Știu asta.

Și el o știe.

Întreaga bancă știe.

Chiar și cel mai bun prieten al meu, Marvin, știe, și el este și mai inutil decât cel cu pistolul.

Partea cea mai proastă a lucrurilor este că mașina lui Marv este parcată într-o zonă în care nu se poate staționa mai mult de cincisprezece minute. Suntem toți la podea, cu fața în jos, iar mașina mai are permisiunea să stea doar câteva minute.

– Aș vrea ca tipul ăsta să se grăbească, spun eu.

– Știu, îmi șoptește Marv. Este scandalos.

Vocea i se aude de jos, dinspre podea.

– Voi primi o amendă din cauza acestui nemernic inutil.

Ed, nu-mi permit să plătesc o altă amendă.

– Mașina chiar nu merită.

– Poftim?

Acum, Marv mă privește.

UBDIS | We know books

Îmi dau seama că devine din ce în ce mai nervos. Singurul lucru pe care Marv nu-l tolerează este ca un individ, un oarecare, să-i lipească prostii pe mașină. Repetă întrebarea:

– Ce ai spus, Ed?

– Am spus, șoptesc eu, că nu merită să primim amendă din cauza mașinii, Marv.

– Uite ce-i, Ed, zice el, eu pot să suport multe lucruri, dar...

Nu îl mai bag în seamă pentru că, sincer, odată ce Marv începe să vorbească despre mașina lui, devine o pacoste. Vorbește întruna, ca un copil și, pentru numele lui Dumnezeu, tocmai a împlinit douăzeci de ani.

Mai continuă un minut sau două, până când mă văd nevoit să intervin.

– Marv, îi spun eu, mașina este o porcărie, da? Nu are nici măcar frână de mână – stă acolo, cu două cărămizi care blochează roțile din spate.

Încerc să vorbesc cât pot de încet.

– În cea mai mare parte a timpului, nici nu te obosești să o închizi. Probabil, speră să pui mâna pe banii de asigurare, dacă o fură careva.

– Nu este asigurată.

– Exact.

– Cei de la Asociația automobiliștilor au spus că nu merită să-i fac o asigurare.

– Este de înțeles.

Și atunci jefuitorul se întoarce și strigă:

– Cine vorbește acolo, în spate?

Lui Marv nu-i pasă. Este agitat din cauza mașinii.

– Ed, tu nu te plângi când te duc cu mașina la muncă, parvenit nefericit ce ești!

– Parvenit? Ce naiba este un parvenit?

LEBDIS | We know

– Nu mai vorbiți acolo, în spate! strigă din nou jefuitorul înarmat.

– **ATUNCI, GRĂBEȘTE-TE!** îi răspunde Marv, răcnind. Nu are chef de ceartă acum. Nu are chef deloc.

E cu fața în jos, pe podeaua băncii.

Banca este jefuită.

Temperatura este anormal de ridicată pentru primăvară.

Aerul condiționat era stricat.

Mașina tocmai îi fusese insultată.

Bătrânul Marv a ajuns la limită, este depășit de situație; oricum i-ai zice, îi sare țandăra imediat.

Rămânem întinși pe covorul albastru, uzat și prăfuit al băncii, iar eu mă cert, din priviri, cu Marv. Amicul nostru Ritchie este la masa cu piese Lego, pe jumătate sub ea, zăcând printre piesele care s-au împrăștiat în momentul în care jefuitorul a intrat țipând și tremurând. Audrey este chiar în spatele meu. Piciorul ei stă peste al meu, făcându-l să amortească.

Arma atacatorului este îndreptată spre nasul unei biete fete din spatele ghișeului. Pe ecusonul cu numele ei scrie „Misha“. Săraca Misha! Tremură aproape la fel de tare ca și atacatorul, în timp ce așteaptă ca un tip de douăzeci și nouă de ani, plin de coșuri, cu cravată și ud de transpirație la subraț să umple punga cu bani.

– Aș vrea ca individul ăsta să se grăbească, intervine Marv.

– Am spus asta deja, îi zic eu.

– Și ce dacă? Nu pot să zic și eu?

– Dă-ți piciorul de pe mine, îi spun lui Audrey.

– Pofim?

– Am zis să-ți iei piciorul de pe mine – îmi amortește piciorul.

Și-l mișcă. Fără să se grăbească.

Jefuitorul se întoarce și mai strigă încă o dată:

– Cine-i nenorocitul care vorbește?

Ce trebuie remarcat la Marv este faptul că devine imprezvizibil chiar și în cele mai bune condiții sau situații. E pus pe ceartă. Deloc amiabil. Este tipul de prieten cu care te contrazici în mod constant – mai ales atunci când vine vorba despre paradita lui de mașină, Falcon¹. În plus, când îl apucă toanele, este un idiot, complet imatur.

– Ed Kennedy, domnule. Ed este cel care vorbește! strigă el glumeț.

– Mulțumesc! spun eu sarcastic.

(Numele meu complet este Ed Kennedy. Am nouăsprezece ani. Sunt un taximetrist minor, un tip obișnuit, ca mulți dintre tinerii pe care îi vezi în zona suburbană, limitrofă, a orașului – cu nu prea multe perspective sau posibilități. Lăsând acestea la o parte, citesc mai multe cărți decât ar trebui, nu sunt deloc bun la pat și nici nu-mi plătesc taxele. Încântat de cunoștință.)

– Ei bine, Ed, taci! țipă omul înarmat. Marv rânjește. Sau vin la tine și te ciuruiesc!

E ca și când ai fi din nou la școală, iar proful sadic de mate urlă la tine din fața clasei, chiar dacă nu-i pasă de nimic și de-abia așteaptă să sune clopoțelul, ca să poată pleca acasă, să bea o bere și să se îngrașe, uitându-se la televizor.

Îl privesc pe Marv. Vreau să-l omor.

– Ai douăzeci de ani, pentru numele lui Dumnezeu. Vrei să murim?

– Ed, tacă-ți gura!

De această dată, vocea omului înarmat este mai puternică.

Vorbesc și mai încet.

¹ Marcă de automobil produs de compania Ford (n.tr.)

LIBRIS

We know
BOOKS

– Tu vei fi de vină, dacă mă împuşcă. Ştii asta, nu?

– Ed, am spus *să taci!*

– Totul este doar o glumă, nu-i așa, Marv?

– Gata, m-am săturat.

Atacatorul uită de femeia din spatele ghișeului și se îndreaptă spre noi, nervos. Când ajunge, toți privim în sus.

Marv.

Audrey.

Eu.

Și toți ceilalți lipsiți de speranță, întinși pe podea.

Țeava puștii îmi atinge nasul. Îmi dă o senzație de mâncărime. Nu mă scarpin.

Atacatorul se uită când la mine, când la Marv. Prin dresul de pe chipul lui, îi văd mustața roșcată și cicatricile lăsate de acnee. Are ochi mici și urechi mari. Desemnat câștigător al premiului urâteniei la concursul local trei ani la rând, probabil că jefuiește banca din dorința de a se răzbuna pe lume.

– Așadar, care din voi este Ed?

– El, răspund eu, arătând spre Marv.

– O, nu, nu se poate să faci asta, răspunde Marv și, din privirea lui, îmi dau seama că nu este atât de speriat, pe cât ar trebui să fie. Știe că am fi fost morți până acum, dacă atacatorul ar fi vorbit serios. Privește în sus la omul-ciorap și spune: Stai o secundă... Se scarpină în bărbie. Îmi pari cunoscut.

– Bine, recunosc, *eu* sunt Ed.

Dar jefuitorul este prea ocupat să-l asculte pe Marv.

– Marv, taci, rostesc eu mai tare.

– Taci, Marv, spune Audrey.

– Taci, Marv! strigă Ritchie, din celălalt capăt al camerei.

– *Tu* cine dracu' ești? îi strigă jefuitorul lui Ritchie.

Se întoarce să vadă de unde s-a auzit vocea.

– Eu sunt Ritchie.

– Ei bine, Ritchie, taci! *Nu mă provoca!*

LIBRIS | We know
BOOKS

– Nu-ți face griji, îi răspunde vocca.

– Mulțumesc.

Se pare că toți prietenii mei sunt niște șmecheri. Nu mă întrebați de ce. Așa sunt ei, pur și simplu.

În orice caz, jefuitorul fierbe de mânie. Furia pare că îi inundă pielea, ieșind prin ciorapul de pe chip.

– M-am săturat până peste urechi de chestia asta, mă-râie el.

Buzele îi tremură.

Cu toate acestea, Marv nu-și ține gura.

– Cred că am fost împreună la aceeași școală sau ceva de genul ăsta, știi? continuă el.

– Tu vrei să mori, nu-i așa? îl întreabă omul înarmat, încă nervos peste măsură.

– Ei bine, de fapt vreau doar să-mi plătești amenda pentru mașina mea parcată, explică Marv. E într-o zonă în care parcare este permisă doar pentru cincisprezece minute. Tu mă reții aici.

– Da, la naiba! Poziționează arma.

– Nu este nevoie să fii *atât de ostil*.

„Vai, Doamne, îmi spun în sinea mea. Marv e un om mort. E pe cale să fie împușcat în gât.“

Jefuitorul privește afară, prin ușa de sticlă a băncii, încercând să-și dea seama care mașină îi aparține lui Marv.

– Care dintre mașini este a ta? întreabă el – trebuie să recunosc – destul de politicos.

– Fordul Falcon albastru-deschis de acolo.

– Porcăria *aia*? Nici măcar nu m-aș ușura pe ea, darămite să plătesc o amendă.

– Stai puțin. Marv se simte din nou jignit. De vreme ce ne ții pe toți ostatici aici, ai putea măcar să-mi plătești amenda pentru parcare, nu crezi?

Între timp.

Banii sunt pregătiți la ghișeu, iar Misha, săraca fată din spatele lui, strigă. Jefuitorul se întoarce și se îndreaptă spre ea.

– Grăbește-te, târfo, țipă la ea, în timp ce Misha îi dă banii.

Presupun că ăsta e tonul care trebuie folosit în timpul unui jaf. Se cunoaște că a văzut destule filme. După puțin timp, cu banii în mână, se întoarce spre noi.

– Tu! strigă la mine.

Acum că are banii, și-a găsit din nou curajul. E pe cale să mă lovească cu arma când, ceva de afară îi atrage atenția.

Privește mai atent.

Dincolo de ușile de sticlă ale băncii.

Un strop de sudoare îi alunecă pe gât.

Respiră greu.

Se tot gândește și...

Intră în panică.

– Nu!

Polițiștii sunt afară, dar nu știu ce se petrece în bancă. Vestea încă nu s-a răspândit pe stradă. Ei îi spun șoferului unui autovehicul auriu Torana¹ să nu mai parcheze în diagonală în zona din fața brutăriei de peste drum. Mașina pleacă, la fel și polițiștii, iar jefuitorul inutil este lăsat cu punga de bani în mână. Nu mai are cu cine să plece.

Îi vine o idee.

Se întoarce din nou.

Către noi.

– Tu, îi ordonă lui Marv. Dă-ne cheile tale.

– Poftim?

– Ai auzit ce-am zis.

– Mașina aceea este de colecție!

¹ Model produs de General Motors – Holden's, ramura australiană a General Motors (n.tr.)

LIBRIS | We know books

– E un rahat, Marv, îl apostrofiez eu. Acum, dă-i cheile sau te omor chiar eu!

– Ai grijă de ea, îl imploră.

– Pupă-mă, îi răspunde hoțul.

– Nu-i nevoie să faci asta! strigă Ritchie de sub masa din piese de Lego.

– Tu să taci! îi strigă și hoțul și pleacă.

Singura lui problemă este faptul că mașina lui Marv are o șansă de aproape 5 la sută de a porni de la prima cheie.

Omul înarmat iese în fugă pe ușile băncii și se îndreaptă spre șosea. Se împiedică și scapă arma în apropierea intrării, dar decide să plece fără să o ia. Într-o secundă, văd că ideea de a lua sau nu arma îl face să intre în panică. Nu are timp, așa că o lasă și continuă să fugă.

În timp ce toți îl urmărim, stând în genunchi, îl vedem apropiindu-se de mașină.

– Fiți atenți la asta.

Marv începe să râdă. Eu, Audrey și Marv îl privim, iar Ritchie vine spre noi.

Afară, hoțul se oprește și se chinuiește să-și dea seama care dintre chei deschide portiera. Când îl vedem cât este de prost, izbucnim în râs.

În cele din urmă, intră în mașină și încearcă să pornească motorul de nenumărate ori, dar degeaba.

Atunci.

Dintr-un motiv pe care nu-l voi înțelege niciodată.

Alerg afară, luând, în drum, și arma. Când traversez strada, dau cu ochii de jefuitor. Se străduiește să iasă din mașină, dar acum este prea târziu pentru asta.

Stau în dreptul geamului.

Îndrept arma spre ochii lui.

Se oprește.

Ne oprim amândoi.

ERDIS | We know
 You know

Încearcă să iasă și să fugă și jefuitorul nu îmi dau seama că am tras decât în momentul în care am pășit spre el și am auzit sticla spărgându-se.

– Ce faci? strigă Marv, plin de durere, de pe cealaltă parte a străzii. Lumea i se prăbușește. Tragi în mașina mea!

Mașinile de poliție ajung.

Jefuitorul cade în genunchi.

– Sunt un mare *idiot*, spune acesta.

Nu pot decât să fiu de acord cu el.

Pentru un moment, îl privesc și-l compătimeșc, deoarece îmi dau seama că e posibil ca omul din fața mea să fie cel mai nenorocos de pe pământ. În primul rând, jefuiește o bancă în care se află doi oameni nespuse de proști, ca mine și ca Marv. Apoi, mașina cu care trebuia să plece dispare. În plus, când e pe cale să iasă din impas, pentru că știe cum să facă rost de o altă mașină, aceasta este cea mai jalnică din emisfera sudică. Într-un fel, îmi pare rău pentru el. Imaginați-vă – ce umilintă.

În timp ce polițiștii îi pun cătușele și-l iau de acolo, îi spun lui Marv:

– Acum vezi? Continui și mai în forță: Vezi? Situația asta nu face decât să arate cât de patetică – arăt spre ea – este mașina.

Fac o pauză, ca să-i las timp de gândit.

– Dacă ar fi funcționat cât de cât, tipu' ăsta ar fi scăpat, nu-i așa?

– Cred că da, admite Marv.

De fapt, îmi e cam greu să-mi dau seama dacă ar fi preferat ca jefuitorul să scape, doar ca să demonstreze că mașina lui nu este atât de inutilă.

Pe stradă și pe locurile din mașină sunt numai bucăți de sticlă. Încerc să pricep care este mai distrus – geamul sau chipul lui Marv.

– Hei, îi spun eu, îmi pare rău pentru geamul tău, bine?

LIBRIS | We know books

– Las-o baltă, răspunde Marv.

În mână, arma se simte caldă și lipicioasă, ca o ciocolată topită.

Mai vin câțiva polițiști, să ne interogheze.

Mergem la secția de poliție și ne întrebă despre jaf: ce anume s-a întâmplat și cum de am reușit să pun mâna pe armă.

– A scăpat-o, pur și simplu?

– Așa v-am spus, nu?

– Ascultă, fiule, spune polițistul. Își ridică privirea din hârtii. Nu este nevoie să fii arogant.

Are o mustață căruntă și o burtă rotundă, din cauza berii. Oare de ce atât de mulți polițiști simt nevoia să aibă mustață?

– Arogant? întreb eu.

– Da, arogant.

Arogant.

Chiar îmi place cuvântul.

– Îmi cer scuze, îi spun. A scăpat-o în drum spre ieșire, iar eu am luat-o când m-am dus să-l urmăresc. Nimic mai mult. Era complet șocat, bine?

– Bine.

Stăm ceva vreme în secție. Polițistul burtos devine suspicios doar în momentul în care Marv întrebă, încontinuu, despre despăgubirea pentru mașina lui.

– Acel Falcon albastru? întrebă polițistul.

– Da, acela.

– Sincer, fiule – mașina aceea este un adevărat dezastru. Este jalnică.

– Ți-am zis, i-am spus eu.

– Pentru numele lui Dumnezeu, nici măcar nu are frână de mână.

– Și?

LIBRIS | We know books

– Și ești norocos că nu primești amendă – nu poți circula cu așa ceva.

– Vă mulțumesc.

Polițistul zâmbește.

– Plăcerea este de partea mea.

– Și lasă-mă să-ți dau un sfat.

Suntem aproape de ușă, când ne dăm seama că polițistul nu a terminat încă de vorbit. Ne cheamă înapoi sau, cel puțin, îl cheamă pe Marv.

– Da? răspunde Marv.

– Fiule, de ce nu îți cumperi o mașină nouă?

Marv îl privește cu seriozitate pe bărbat.

– Am motivele mele.

– Care anume – nu ai bani?

– O, nu, am bani. Știi, eu *lucrez*. Reușește chiar să pară ipocrit. Doar că am alte priorități. Zâmbește, ca și cum doar un om mândru de o asemenea mașină ar face-o. În plus – îmi iubesc mașina.

– Mi se pare corect, conchide polițistul. La revedere.

– Ce priorități ai tu? îl întreb pe Marv după ce ieșim.

Marv privește indiferent înainte.

– Ed, taci din gură, spune el. Poate că astăzi ești un erou pentru cei mai mulți oameni, dar pentru mine ești doar nenorocitul care mi-a spart geamul cu un glonț.

– Vrei să ți-l plătesc?

Marv îmi zâmbește iar.

– Nu.

Ca să fiu sincer, este o ușurare. Mai degrabă aș muri, decât să dau un singur cent pentru mașina aia.

La ieșirea din secția de poliție, ne așteaptă Audrey și Ritchie, dar nu sunt singuri, ci însoțiți de reporteri, care fac foarte multe poze.

– El este! strigă cineva și, până să răspund, mulțimea mă înconjoară și îmi pune întrebări.

Răspund cât pot de repede, explicând din nou ce s-a întâmplat. Orașul în care trăiesc nu este mic și în mulțime se află oameni de la radio, de la televiziune și jurnaliști, care vor prezenta știri și vor scrie articole pentru ziua următoare.

Îmi imaginez titlurile de pe prima pagină a ziarelor.

„TAXIMETRISTUL DEVINE EROU“ ar suna frumos, dar probabil că vor scrie ceva de genul „UN LOCALNIC AMĂRÂT FACE UN BINE“. Marv va râde copios când va citi așa ceva.

După aproximativ zece minute de întrebări, mulțimea dispare și noi ne întoarcem la locul în care am parcat.

Sub ștergător, lipit de parbriz, se află un bilet mare, cu o amendă.

– Nenorociții, spune Audrey, în timp ce Marv îl smulge și îl citește.

Inițial, ne duseserăm la bancă pentru ca Marv să-și poată depune salariul. Acum, poate folosi banii ca să plătească amenda.

Ne străduim să dăm la o parte bucățile de sticlă de pe scaune și intrăm. Marv încearcă de vreo opt ori să pornească motorul. Nu pornește.

– Minunat, spune el.

– Tipic, zice Ritchie.

Eu și Audrey nu spunem nimic.

Audrey ne dirijează, iar noi împingem. Ducem mașina înapoi la mine, deoarece locuința mea e cea mai aproape de oraș.

Câteva zile mai târziu, aveam să primesc primul mesaj.

Iar acesta va schimba totul.